

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0102321 การวางแผนและยุทธศาสตร์องค์กรชุมชน
Strategy Plan for Community Development

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	3
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	4
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	5
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	6
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	7

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0102321 การวางแผนและยุทธศาสตร์องค์กรชุมชน 3(2-2-5)

แนวคิด หลักการ กระบวนการ ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนพัฒนาระดับต่างๆ กับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์บทบาทของภาคีพัฒนาและผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ในการวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชุมชน โดยวิเคราะห์ศึกษากรณีศึกษาและฝึกปฏิบัติ Concepts, principles, process and relationship between developmental planning in any levels with community development strategic plan; strategic plan process; roles of members: stakeholders in community development strategic plan through case study analysis and practice

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา   สุทธิพร บุญมาก
อาจารย์ผู้สอนรายวิชา   สุทธิพร บุญมาก

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นปีที่ 3

6. สถานที่เรียน

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

ปีการศึกษา 2559

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง

- แนวคิด ทฤษฎีการวางแผนยุทธศาสตร์ และกระบวนการวางแผน
- ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย แผน และโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์
- การกำหนดยุทธศาสตร์และการวางแผนโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์
- ปัญหา และอุปสรรคของการวางแผนยุทธศาสตร์

1.2 เพื่อให้มีทักษะในเรื่อง

- สามารถนำความรู้การกำหนดแผนยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาชุมชนไปใช้ในการวางแผนพัฒนา
- สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชนด้วยกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์

1.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนด้วยกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนา

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

การพัฒนารายวิชานี้หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย/ให้ทันกับสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี /สนองต่อตลาดแรงงานด้านการพัฒนาชุมชน/ พัฒนาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 /พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
2 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	0 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	2 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	5 จำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์

ค่าชี้แจงภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้		3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์	
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
0102341 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน	●	○			○	●	●	○	○	○	●	○		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
● 1.1	-สร้างความตระหนักในคุณค่าคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณโดยกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นบัณฑิต -กำหนดให้เรียนเนื้อหาในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณธรรมและจริยธรรม -ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นในเรื่องการมีส่วนร่วม	-ประเมินจากพฤติกรรมตรงต่อเวลาของนิสิตการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย -ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรายวิชา
○ 1.2		
○ 1.3		
○ 1.4		
2. ด้านความรู้		
○ 2.1	-ให้ความสำคัญกับการสอนที่เน้น	-การทำงานกลุ่มและแบบฝึกหัดย่อย

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
☒ 2.2	ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่ใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน -การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ทั้งการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายทั้งการบรรยาย การอภิปราย การศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ และกรณีศึกษา -การนำเสนอประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	-การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน -ประเมินจากรายงานที่ได้รับมอบหมาย -ประเมินจากการจัดทำโครงการ
☐ 2.3		
☐ 2.4		
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
☒ 3.1	-การค้นคว้าและอภิปรายกลุ่ม -การศึกษาเฉพาะกรณี -การปฏิบัติงานภาคสนาม	-ประเมินผลงาน และการปฏิบัติงานของนิสิต เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การสอบระหว่างภาค และการสอบปลายภาค ฯลฯ
☐ 3.2		
☐ 3.3		
☐ 3.4		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ		
☐ 4.1	-การจัดการเรียนการสอนให้นิสิตปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม -การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มที่มีความหลากหลาย -การปฏิบัติงานภาคสนาม	-ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน -สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
☒ 4.2		
☐ 4.3		
☐ 4.4		
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
☒ ☐ 5.1	-การจัดการเรียนการสอนให้นิสิตปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม -การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มที่มีความหลากหลาย -การปฏิบัติงานภาคสนาม	-ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน -สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
☒ ☐ 5.2		
☒ ☐ 5.3		
☒ ☐ 5.4		

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำรายวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผน	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
2	ระดับของการวางแผน -ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย แผน แผนงาน และโครงการ -ประเภทของการวางแผน	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
3	-กระบวนการวางแผน	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
4	หลักการต่างๆที่นำมาใช้ในการวางแผน พัฒนา	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
5	กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาแผนงานและโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
6	กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาแผนงานและโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
7	กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาแผนงานและโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
8	การพัฒนาแผนงานและโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
9	สอบกลางภาค				
10	การกำกับและควบคุมโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
11	การประเมินผลโครงการ	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
12	ข้อจำกัดและปัญหาที่เกี่ยวกับการวางแผน	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
13	การนำเสนอกรณีศึกษา	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
14	การนำเสนอกรณีศึกษา	2	2	ตำรา แบบฝึกหัด	สุทธิพร
15	การนำเสนอกรณีศึกษา	2	2	กรณีศึกษา	สุทธิพร
16	การนำเสนอกรณีศึกษา	2	2	กรณีศึกษา	สุทธิพร
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	30	60	

หมายเหตุ: รายวิชาบูรณาการการวิจัยเพื่อการฝึกงานวิจัยของคณาจารย์สาขาการพัฒนาชุมชน เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประกาศบังคับใช้ พรก. ฉุกเฉิน 2548 กรณีศึกษาเขตพื้นที่ในจังหวัดชายแดนใต้” ประกอบการเรียนการสอนในการฝึกปฏิบัติ

สุทธิพร บุญมาก, นวิทย์ เอ็มเอก อภินันท์ เอื้อกัณฐกร และसानิตย์ ศรีชูเกียรติ. (2563). “การจัดการโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลปลอดภัย: กรณีศึกษาร้านคนจับปลาประจวบคีรีขันธ์,” *WMS Journal of Management*. 8(3): 37-51.

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1		บทความวิชาการ	10	10
2		โครงการ	15-16	30
3		สอบปลายภาค	17-18	30
4		แบบฝึกหัด	2-14	25
5		พฤติกรรมผู้เรียน	1-16	5
			รวม	100 %

หมายเหตุ การตัดเกรดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผู้เรียน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

สุทธิพร บุญมาก. (2561). ตำราวิชาแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชุมชน. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ประชุม รอดประเสริฐ. 2539. นโยบายและการวางแผน หลักการ และทฤษฎี กทม : นิตกุลการพิมพ์.

ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ. 2542. การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ. กทม: ซีเอ็ด

เสรี พงศ์พิศ และวิจิต นันทสุวรรณ. 2545. แผนแม่บทชุมชน. กทม : มูลนิธิหมู่บ้าน

อนันต์ เกตุวงศ์. 2541. หลักการและเทคนิคการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 7 กทม : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ได้ให้นิสิตเข้าประเมินผลการเรียนการสอนทางเว็บไซต์ โดยการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนิสิตได้ดังนี้
แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ผู้สอนอาศัยกลยุทธ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ดังนี้

- สังเกตการสอนของผู้สอน
- ประเมินจากผลการประเมินผู้สอนและผลการเรียนของนิสิต
- การทวนสอบผลประเมินผลการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากได้รับผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จะมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และสรรหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

4.1 การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

4.2 มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา จะมีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

5.1 ปรับปรุงรายวิชาทุก 5 ปี หรือตามข้อเสนอแนะปรับปรุงการสอนในข้อ 3 และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ